

TÜRKİYE YEŞİL TAKSONOMİSİ YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi, sürdürülebilir yatırımlara finansman akışının teşvik edilmesi ve piyasada yeşile boyamanın önlenmesi amacıyla Türkiye Yeşil Taksonomisinin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

- Tüm kurum, kuruluş, işletmeler ve bunların ekonomik faaliyetlerini
 - Türkiye Yeşil Taksonomisinin uygulama şartlarını, teknik tarama kriterlerini, raporlama ve doğrulama işlemlerini, idari/teknik usul ve esaslarını,
 - Türkiye Yeşil Taksonomisi kapsamına giren kurum, kuruluş ve işletmelerin kullanacakları Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemine ilişkin diğer hususları,
- kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 7552 sayılı İklim Kanunu ile 4 sayılı Bakanlıklara bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların teşkilatı hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 792/D maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen,

- Anahtar Performans Göstergeleri:

- (1) taksonomiye uygun veya taksonomiyle uyumlu ürün veya hizmetlerden elde edilen hasıla, yatırım giderleri ve işletme giderlerinin oranlarını,
- (2) banka faaliyetlerinin çevresel sürdürülebilirliği ve çevresel hedefleri nasıl ve ne ölçüde dikkate aldığını ve bunlara ne düzeyde katkı sağladığını gösteren oranları,
- (3) yatırım kuruluşları, kolektif yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketlerinin çevresel sürdürülebilirliği ve çevresel hedefleri nasıl ve ne ölçüde dikkate aldığını ve bunlara ne düzeyde katkı sağladığını gösteren oranları,
- (4) sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerinin çevresel sürdürülebilirliği ve çevresel hedefleri nasıl ve ne ölçüde dikkate aldığını ve bunlara ne düzeyde katkı sağladığını gösteren oranları,

- Asgari sosyal koruma önlemleri: Uygun ekonomik faaliyetlerin sosyal ve ekonomik hakları ihlal etmemesini sağlamaya yönelik önlemleri,

- Atık yönetimi: 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde tanımlanan faaliyetleri,

- ç) Başkan: İklim Değişikliği Başkanı,
- d) Başkanlık: İklim Değişikliği Başkanlığını,
- e) Başkan Yardımcısı: İklim Değişikliği Başkan Yardımcısını,
- f) Biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ile restorasyonu: Doğal yaşam alanlarının ve biyoçeşitliliğin korunması, nesli tükenmekte olan türlerin koruma altına alınması, insan faaliyetleri nedeniyle bozulmuş veya tahrip olmuş ekosistemlerin eski haline döndürülmesi için yapılan çalışmaları,
- g) Çevresel bütünlük ilkesi: Doğal çevrenin korunmasını, ekosistemlerin dengeli ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesini amaçlayan ilkeyi,
- ğ) Çevresel hedef: Bir ekonomik faaliyetin çevresel sürdürülebilirliğinin değerlendirilmesi amacıyla; sera gazı azaltımı, iklim değişikliğine uyum, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ile restorasyonu hedeflerini,
- i) Doğrulama ve geçerli kılma: Ulusal Yeşil Taksonomi kapsamında kurum ve kuruluşlarca hazırlanan raporların Başkanlıkça belirtilen hususlar çerçevesinde doğrulayıcı kuruluş tarafından yürütülen faaliyetleri,
- j) Döngüsel ekonomiye geçiş: Mevcut malzeme veya ürünlerin mümkün olduğunca uzun süre kullanılmasını, paylaşılmasını, kiralanmasını, yeniden kullanılmasını, onarılmasını, yenilenmesini ve geri dönüştürülmesini içeren ve bu sayede ürünlerin yaşam döngüsünün uzatılmasını hedefleyen üretim ve tüketim modeline geçilmesini,
- k) Ekonomik faaliyet: Sermaye, işgücü, ham madde, üretim teknikleri veya ara ürünler gibi kaynakların belirli ürün veya hizmetleri üretmek üzere bir araya getirilmesini,
- l) Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi: Taksonomi sürecine ilişkin iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirileceği çevrimiçi sistemi,
- m) Geçiş faaliyeti: Düşük karbonlu ekonomik ve teknolojik alternatiflerin henüz mevcut olmadığı sektör veya endüstrilerde en düşük sera gazı emisyon seviyelerine sahip olan ve düşük karbonlu alternatiflerin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını engellemeyen faaliyetleri,
- n) İklim değişikliğine uyum: İklim değişikliğinin mevcut veya olası olumsuz etkilerini önlemeye, muhtemel zararlarını en aza indirmeye ya da ortaya çıkabilecek fırsatlardan yararlanmaya yönelik süreci,
- o) Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü: İnsan faaliyetleri sonucunda doğrudan ve dolaylı olarak hava, su, toprak, koku ve gürültü kirliliğine ve atık oluşumuna sebep olan ekonomik faaliyetlerin önlenmesi ve kontrolünü,
- ö) Kolaylaştırıcı faaliyet: Çevresel hedeflerden en az birine önemli ölçüde katkı sağlanmasını kolaylaştıran, yaşam döngüsü temelinde önemli ölçüde olumlu bir çevresel etkiye sahip olan ancak; karbon yoğun varlıkların kullanımlarını kolaylaştırmayan veya teşvik etmeyen ekonomik faaliyeti,
- p) Net sıfır emisyon: İnsan kaynaklı faaliyetler dolayısıyla atmosfere salınan sera gazı emisyonlarının teknoloji ve diğer yöntemlerle azaltılarak yutak alanlar vasıtasıyla dengelenmesi sayesinde sera gazı emisyonlarında net artış olmamasını,
- r) Önemli ölçüde katkı sağlama kriterleri: Bir ekonomik faaliyetin Türkiye Yeşil Taksonomisi kapsamında çevresel hedeflere önemli ölçüde katkı verip vermediğini değerlendirmek için belirlenen kriterleri,

- s) Önemli zarar vermeme kriterleri: Bir ekonomik faaliyetin Türkiye Yeşil Taksonomisi kapsamında bir veya daha fazla çevresel hedefe önemli ölçüde katkı sağlamasının yanı sıra diğer hedeflerden herhangi birine zarar vermemesi için belirlenen kriterleri,
- ş) Sera gazı emisyonlarının azaltımı: Sera gazı emisyonlarının azaltılması ile yutak alanların korunması, artırılması ve iyileştirilmesi faaliyetlerini,
- t) Su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması: Kıyı ve geçiş suları dâhil yerüstü ve yeraltı su kaynakları ile deniz sularının mevcut durumlarının iyileştirilmesini, korunmasına katkı sağlanmasını ve kirlenmesinin önlenmesini,
- u) Teknik tarama kriterleri: Bu Yönetmeliğe dayanılarak belirlenen önemli ölçüde katkı sağlama ve önemli zarar vermeme kriterlerini,
- ü) Türkiye Yeşil Taksonomisi (Taksonomi): İklim finansmanının harekete geçirilmesine katkıda bulunan ve belirlenen çevresel hedefler doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadeleye fayda sağlayan ekonomik faaliyetlere ilişkin ilkeler ve kriterler belirleyen sınıflandırma sistemini,
- v) Uygun ekonomik faaliyet: Bu Yönetmeliğin Ek-1'inde yayımlanan Türkiye Yeşil Taksonomisi kapsamındaki ekonomik faaliyetleri,
- y) Uyumlu ekonomik faaliyet: Uygun ekonomik faaliyetlerden bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirlenen kriterleri sağlayan faaliyetleri,
- z) Komite: Türkiye Yeşil Taksonomisi Komitesini,
- aa) Teknik uzman grubu: Taksonomi teknik uzman grubunu,
- bb) Yaşam döngüsü: Ürünün ham madde aşamasından bertarafına kadar birbirini izleyen ve birbirine bağlı olan süreçlerini,
- cc) Yeşile boyama: Bir kurum, kuruluş ve işletmenin ürün ya da hizmetlerinin, çevresel hedeflerden bir ya da daha fazlasına önemli ölçüde katkıda bulunduğu, diğer çevresel hedeflere önemli zarar vermediği veya asgari sosyal ve yönetim standartlarını sağladığı algısını yaratmak için halkla ilişkiler, reklamcılık ya da pazarlama yöntemlerinin aldatıcı şekilde kullanılmasını,
- çç) Yutak alan: Ormanlar ve diğer ekosistemler vasıtasıyla karbonu emerek atmosferden uzaklaştıran, karbondioksit emisyonlarını dengeleyen süreci, aktiviteyi ve mekanizmayı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Şartlar

Genel esaslar

MADDE 5- (1) Taksonomide şeffaflık, sürdürülebilirlik ve çevresel bütünlük ilkeleri esas alınır.

(2) Taksonominin ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon hedefine ve yeşil dönüşüm vizyonuna yönelik faaliyetleri desteklemesi esastır.

(3) Uygun ekonomik faaliyetin uyumluluğunun belirlenmesinde faaliyetin ilgili olduğu mevzuat hükümlerine uyulması zorunludur.

(4) Uygun ekonomik faaliyetlerin finansmana erişimini desteklemek amacıyla sürdürülebilirliklerini belirleyen teknik tarama kriterleri oluşturulması esastır.

Uyumlu ekonomik faaliyetin genel şartları

MADDE 6- (1) Uygun ekonomik faaliyetin taksonomiyle uyumlu bir ekonomik faaliyet olması için aşağıdaki koşulları birlikte sağlaması gerekmektedir:

- a) Çevresel hedeflerden en az birine önemli ölçüde katkı sağlamak.
- b) Başka hiçbir çevresel hedefe önemli zarar vermemek.
- c) Asgari sosyal koruma önlemlerine uymak.
- ç) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri için belirlenen teknik tarama kriterlerini sağlamak.

İKİNCİ KISIM

Taksonomiye Uyumluluğun Belirlenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Çevresel Hedefler

Çevresel hedefler

MADDE 7- (1) Bu Yönetmeliğin amacı doğrultusunda;

- a) Sera gazı azaltımı,
 - b) İklim değişikliğine uyum,
 - c) Su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması,
 - ç) Döngüsel ekonomiye geçiş,
 - d) Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü,
 - e) Biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ile restorasyonu,
- çevresel hedeflerdir.

Çevresel hedeflere önemli ölçüde katkı sağlama

MADDE 8- (1) Bir ekonomik faaliyetin “Önemli Ölçüde Katkı Sağlayan” bir ekonomik faaliyet olarak sınıflandırılması için ekonomik faaliyetin ilgili çevresel hedefin Ek’lerde yer alan önemli ölçüde katkı sağlama kriterlerini yerine getirmesi gerekmektedir.

Çevresel hedeflere önemli zarar vermeme

MADDE 9 - (1) Bir ekonomik faaliyetin “Çevresel Hedeflere Önemli Zarar Vermeyen” bir ekonomik faaliyet olarak sınıflandırılması için ekonomik faaliyetin ilgili çevresel hedefin Ek’lerde yer alan çevresel hedeflere önemli zarar vermeme kriterlerini; önemli ölçüde katkı sağladığı çevresel hedef dışındaki diğer çevresel hedefler için yerine getirmesi gerekmektedir.

Asgari sosyal koruma önlemleri

MADDE 10 - (1) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca asgari sosyal koruma önlemleri, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi'nde tanımlanan on temel sözleşmede işaret edilen ilkeler ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ndeki haklar da dâhil olmak üzere, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün Çok Uluslu Şirketler Rehberi ve Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri ve ulusal çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatını da kapsayan sosyal koruma düzenlemeleri ile uyumu sağlamak için bu Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ekonomik faaliyet yürüten kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanan prosedürlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Tarama Kriterleri

Teknik tarama kriterleri

MADDE 11 - (1) Bu Yönetmelik gereğince belirlenen teknik tarama kriterleri, aşağıda yer alan hükümler doğrultusunda oluşturulur:

- a) Belirli bir ekonomik faaliyetin hem kısa hem de uzun vadeli etkilerini göz önünde bulundurarak, söz konusu çevresel hedefe en uygun potansiyel katkılar belirlenmelidir.
- b) Belirli bir ekonomik faaliyetin hem kısa hem de uzun vadeli etkilerini göz önünde bulundurarak, ilgili çevresel hedeflerden herhangi birine önemli zarar vermekten kaçınmak için karşılanması gereken asgari gereklilikler belirlenmelidir.
- c) Kriterler mümkün olduğu ölçüde niceliksel, aksi takdirde niteliksel olmalıdır.
- ç) Uygun olduğu hallerde, ilgili mevzuat ve karbon ayak izinin değerlendirilmesine yönelik standartlar dikkate alınmalıdır.
- d) Kesin bilimsel kanıtlara ve bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan ilkelere uyulmalıdır.
- e) Ekonomik faaliyetin kendisinin ve bu ekonomik faaliyet tarafından üretilen ürün ve sağlanan hizmetlerin yaşam döngüsü süresince çevresel etkisi göz önüne alınmalıdır.
- f) Sürdürülebilir bir ekonomiye geçişin, belirli varlıkları atıl hale getirmesi riskinin yanı sıra sürdürülebilir yatırım için tutarsız teşvikler yaratma riski de dâhil olmak üzere, olası ekonomik ve finansal etkileri dikkate alınmalıdır.
- g) Belirli bir sektördeki ilgili tüm ekonomik faaliyetleri kapsamlı ve piyasadaki rekabeti bozmaktan kaçınmalıdır.
- ğ) Kullanımı kolay ve doğrulanabilir olmalıdır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında belirlenecek teknik tarama kriterleri doğrultusunda katı fosil yakıtlar kullanılan elektrik üretim faaliyetleri çevresel açıdan sürdürülebilir ekonomik faaliyetler olarak değerlendirilmez.

(3) Başkanlık, bu maddenin birinci fıkrası kapsamında belirlenecek teknik tarama kriterlerini düzenli olarak gözden geçirir ve uygun olduğu hallerde, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda düzenler.

(4) Teknik Tarama Kriterleri Başkanlığın resmi internet sayfasında yayımlanır.

(5) Teknik tarama kriterlerinde herhangi bir güncelleme yapılması durumunda, güncel kriterler her yılın 31 Aralık tarihine kadar Başkanlığın resmi internet sayfasında yayımlanır.

(6) Güncellenen kriterler takip eden yıl itibariyle geçerli olur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taksonominin İşleyişi, Görev ve Sorumluluklar

BİRİNCİ BÖLÜM

Anahtar Performans Göstergeleri, Raporlama ve Doğrulama

Anahtar Performans Göstergeleri

Madde 12 - (1) Anahtar performans göstergeleri, sera gazı azaltımı, iklim değişikliğine uyum, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ile restorasyonu çevresel hedeflerini kapsar.

(2) Anahtar performans göstergeleri şunlardır;

(a) Taksonomiye uygun veya taksonomiyle uyumlu ürün veya hizmetlerden elde edilen hasıla, yatırım giderleri ve işletme giderlerinin oranları,

(b) Banka faaliyetlerinin çevresel sürdürülebilirliği ve çevresel hedefleri nasıl ve ne ölçüde dikkate aldığını ve bunlara ne düzeyde katkı sağladığını gösteren oranlar,

(c) Yatırım kuruluşları, kolektif yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketlerinin çevresel sürdürülebilirliği ve çevresel hedefleri nasıl ve ne ölçüde dikkate aldığını ve bunlara ne düzeyde katkı sağladığını gösteren oranlar,

(d) Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerinin çevresel sürdürülebilirliği ve çevresel hedefleri nasıl ve ne ölçüde dikkate aldığını ve bunlara ne düzeyde katkı sağladığını gösteren oranlar.

(3) Bu Yönetmeliğin 13 inci madde ikinci fıkrasına göre raporlama yapmak zorunda olan kurum, kuruluş ve işletmeler, kendi anahtar performans göstergelerini hesaplamak için aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmelerin güncel verilerini ve anahtar performans göstergelerini kullanırlar.

Raporlama

MADDE 13- (1) Bu maddenin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan kurum, kuruluş ve işletmeler raporlama yapmak zorundadır.

(2) Bu Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren kurum, kuruluş ve işletmelerden;

a) Ek-1’de yer alan Uygun Ekonomik Faaliyetlerden en az birini yürüten kurum, kuruluş ve işletmeler Ek-2’ye göre,

b) Yatırım kuruluşları, kolektif yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri Ek-3’e göre ,

c) Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ’e tabi işletmeler Ek-4’e göre ,

ç) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet göstermekte olan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri Ek-5’e göre raporlama yapar.

d) Yapılacak raporlamalar ilgili yılın mali tablo bitimini takip eden 6 ncı ayın sonunda; raporlama yapan kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemine yüklenir.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasının (b), (c), (ç) bendlerine göre raporlama yapmak zorunda olan kurum, kuruluş ve işletmeler kendi raporlamalarına konu olabilecek iş ve işlemler için aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmelerden bu Yönetmelik kapsamında raporlama yapmasını isteyebilirler.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bendlerine göre raporlama yapacak işletmelerin raporlama esasları ilgili düzenleyici kuruluşlar tarafından belirlenir.

(5) Bu madde kapsamında yapılacak tüm raporlamalarda bu Yönetmelik kapsamında yayımlanacak teknik tarama kriterleri esas alınır.

(6) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak raporlamalar, raporlamanın yapıldığı tarihten önceki yıllık raporlama dönemini kapsar.

(7) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmelerin Ek-1’de yer alan Uygun Ekonomik Faaliyetlerden kaynaklanan;

(a) Hasılasının, tüm faaliyetlerinden kaynaklı toplam hasılasına oranı %10'unun altında olduğunda,

(b) Sermaye giderlerinin, tüm faaliyetlerinden kaynaklı toplam sermaye giderlerine oranı %10'unun altında olduğunda,

(c) İşletme giderlerinin, tüm faaliyetlerinden kaynaklı toplam işletme giderlerine oranı %10'unun altında olduğunda,

ilgili ekonomik faaliyetleri ilgili anahtar performans göstergesini raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(ç) Ek-2’ye göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmelerin ekonomik faaliyetlerinden kaynaklanan kümülatif hasılası, toplam hasılanın %25'inin altında ise, ekonomik faaliyetlerle ilgili işletme giderlerini raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(8) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmeler;

(a) Varlık yöneticileri, yönetim altındaki varlıkların taksonomiye uygun olup olmadığını veya taksonomiye uyumlu olup olmadığını değerlendirmeyi, bu varlıkların kümülatif değerinin, tüm yönetim altındaki varlıkların %10'unun altında olması durumunda raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(b) Yatırım şirketleri, kendi hesaplarına işlem yapmak dışında kalan, belirli ekonomik faaliyetlerle ilgili yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinden elde edilen gelirin, yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinden elde edilen tüm gelirin %10'unun altında olması durumunda, bu gelirin kümülatif değerinin taksonomiye uygun veya taksonomiye uyumlu olup olmadığını raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(9) Bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmeler;

(a) Bilanço içi varlıkların taksonomiye uygun olup olmadığını veya taksonomiye uyumlu olup olmadığını değerlendirmeyi, bu varlıkların kümülatif değerinin, Yeşil Varlık Oranı paydasına dahil edilen tüm bilanço içi varlıkların %10'unun altında olması durumunda raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(b) Kredileri ve avansları veya borç menkul kıymetlerini destekleyen finansal garantilerin taksonomiye uygun olup olmadığını veya taksonomiye uyumlu olup olmadığını değerlendirmeyi, bu finansal garantilerin kümülatif değerinin, tüm kredileri ve avansları veya borç menkul kıymetlerini destekleyen finansal garantilerin değerinin %10'unun altında olması durumunda raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(10) Bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendine göre raporlama yapacak kurum, kuruluş ve işletmeler;

(a) Hayat dışı sigorta veya reasürans kuruluşları, brüt yazılan primlerin, hayat dışı sigorta gelirinin veya geçerli olduğu durumda reasürans gelirinin, söz konusu brüt yazılan primlerin, hayat dışı sigorta gelirinin veya geçerli olduğu durumda reasürans gelirinin kümülatif geliri, sigortacılık faaliyetleriyle toplam gelirin %10'unun altında olduğunda, taksonomiye uygun veya taksonomiye uyumlu olup olmadığını raporlamaya dahil etmeyebilirler.

(b) Sigorta veya reasürans kuruluşları, varlıklarının taksonomiye uygun olup olmadığını veya taksonomiye uyumlu olup olmadığını değerlendirmeyi, bu varlıkların kümülatif değerinin, tüm varlıkların %10'unun altında olduğu durumlarda raporlamaya dahil etmeyebilirler.

Doğrulama ve geçerli kılma

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak raporlamaların doğrulanması ve geçerli kılınmasına yönelik usul ve esaslar Başkanlık tarafından belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Taksonomiden sorumlu organlar

MADDE 15- (1) Taksonominin görevli ve sorumlu organları şunlardır;

- a) Başkanlık,
- b) Türkiye Yeşil Taksonomisi Komitesi,
- c) Taksonomi teknik uzman grubu.

(2) Komite ve teknik uzman grubunda yer alacak görevlilerin bu Yönetmelik ile kendilerine verilen tüm görevleri yapabilecek teknik bilgi ve deneyime sahip olmaları esastır.

Başkanlığın görev ve sorumlulukları

MADDE 16 – (1) Başkanlık:

- a) Taksonominin yürütücüsü ve Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sisteminin sahibidir.
- b) Komite üyelerini belirler.
- c) Taksonominin işleyişi ve gelişimi hakkında kamuoyunu Başkanlığın resmi internet sayfası üzerinden bilgilendirir.
- ç) Teknik tarama kriterlerini belirleme, geliştirme ve güncelleme, teknik tarama kriterlerini yayımlama süreç ve koordinasyonunu yürütür veya yürütülmesini sağlar.
- d) Taksonominin etkin işleyişi, gelişimi ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümü için gerekli tedbirleri alır.

Türkiye Yeşil Taksonomisi Komitesi

MADDE 17– (1) Komitenin çalışma usul ve esasları aşağıdaki şekildedir:

- a) Komite üyeleri; Başkan veya görevlendireceği Başkan Yardımcısı başkanlığında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan ilgili kurum tarafından görevlendirilen, kurumu temsil yetkisine sahip ve karar verici düzeyde birer üye olmak üzere toplam on dört üyeden oluşur.
- b) Komite gerektiğinde kriter belirlenmesine ilişkin ihtiyaçlar doğrultusunda Başkanlığın talebi ile toplanır.
- c) Toplantı yeri ve tarihi, Başkanlık tarafından belirlenir ve toplantıdan önce üyelere resmi yazı ile bildirilir.
- ç) Toplantı kararları açık oylama ve toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması durumunda komite başkanının kullandığı oy yönünde karar verilir.

(2) Komitenin görevleri şunlardır:

- a) Teknik uzman gruplarının oluşturulması, yapısı ile çalışma usul ve esaslarını belirlemek.
- b) Teknik tarama kriterlerinin belirlenmesi veya uygun ekonomik faaliyetlere ilişkin teknik tarama kriterlerinin geliştirilmesi için Başkanlığa görüş bildirmek.
- c) Teknik uzman grubu tarafından hazırlanan raporları inceleyerek onay vermek. Onay verilmeyen raporları gerekçelendirmek ve tekrar görüşülmek üzere teknik uzman grubuna göndermek.
- ç) Teknik uzman grubu tarafından iletilen uygun ekonomik faaliyetler veya teknik tarama kriterleri ile ilgili nihai taslak kriterlerini değerlendirmek, uygun görülmesi halinde Başkanlığa sunmak.
- d) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Taksonomi teknik uzman grubu

MADDE 18 – (1) Başkanlık; komitenin kararı üzerine teknik tarama kriterlerinin oluşturulması veya güncellenmesi amacıyla bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile teknik uzman grubu oluşturur.

- (2) Teknik uzman grubu başkanı, Başkanlığın önerisi üzerine komite kararı ile belirlenir.
- (3) Teknik uzman grubu tarafından gerçekleştirilecek çalışmalara yardımcı olmak amacıyla grup içerisinde raporör seçilir.
- (4) İhtiyaç halinde sektörler özelinde birden fazla teknik uzman grubu Başkanlık tarafından Komitenin kararı alınarak oluşturulabilir.
- (5) Teknik uzman grubu, Başkanlık tarafından belirlenecek takvim uyarınca toplanır.
- (6) Komite kararına sunulacak Teknik Uzman Gruplarının çalışma usul ve esasları Başkanlık tarafından belirlenir.
- (7) Başkanlık ilgili alanlarda istişari nitelikte uzman görüşlerine başvurulması amacıyla özel sektör temsilcilerini, kamu kurumlarının temsilcilerini veya bağımsız uzmanları teknik uzman grubu oturumlarına davet edebilir.
- (8) Teknik uzman grubunun görevleri şunlardır:

- a) Ekonomik faaliyetlere ilişkin teknik tarama kriterlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi için sektör özelinde teknik inceleme yapmak.
- b) Ekonomik faaliyet özelinde çalışmaları yaparak yeni teknik tarama kriterleri belirlemek veya mevcut teknik tarama kriterlerini gerekli durumlarda güncellemek ve ortaya çıkan sonuçları Komiteye sunmak.
- c) Raportör seçmek.
- ç) Teknik tarama kriterlerine ilişkin rapor hazırlamak.
- d) Komite tarafından iade edilen raporları tekrar görüşmek.
- e) Komite tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Düzenleme yetkisi

MADDE 19 - (1) Başkanlık, gerekli gördüğü hallerde bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi

MADDE 20- (1) Taksonomi sürecine ilişkin iş ve işlemler, Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi aracılığıyla yürütülür.

(2) Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sisteminin yürütülmesine ilişkin iş ve işlemler Başkanlık tarafından belirlenir ve Başkanlığın resmi internet sayfasında ilan edilir.

(3) Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemine yüklenen raporların kamuoyuna açık olması esastır.

Taksonomi uygulamaları

MADDE 21- (1) Başkanlık, Taksonomi uygulamalarına ilişkin olarak, gerektiğinde yerli ve yabancı kurum ve kuruluşlar ile işbirliği halinde her türlü eğitim, plan/program ve proje çalışmaları yapar; kitap, kitapçık, rehber ve her çeşit doküman hazırlar; seminer ve toplantılar düzenler.

Bilgi güvenliği

MADDE 22- (1) Taksonomi kapsamında bilgi ve belge paylaşımında bulunan firmaların ticari sır niteliğinde olmayan bilgi ve belgeleri ihtiyaç halinde firmanın izni dâhilinde paylaşılabilir. Bilgi ve belge güvenliğinin sağlanmasında Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi referans alınır.

İdari yaptırım

MADDE 23- (1) Bu Yönetmeliğin 13'üncü maddesi gereğince raporlama yapanlardan raporlama için gerekli olan bildirim, bilgi ve belge verme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere 02/07/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanununun ilgili hükümleri doğrultusunda idari para cezası uygulanır.

Geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin 13'üncü maddesi birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bendinde yer alan kurum, kuruluş ve işletmeler 1 Ocak 2027 tarihinden itibaren bir önceki mali yılın verileri kullanılarak taksonomi raporlaması yapmak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 24 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

EKLER:

EK-1: Uygun Ekonomik Faaliyetler

TAKSONOMİ KAPSAMINDA YER ALAN SEKTÖR/FAALİYETLER

1 ORMANCILIK FAALİYETLERİ	1.1 Ağaçlandırma
	1.2 Yeniden Ağaçlandırma, Doğal Orman Yenilenmesi, Ormanların Rehabilitasyonu ve Restorasyonu
	1.3 Orman Yönetimi
	1.4 Koruma Ormancılığı
2 ÇEVRE KORUMA VE RESTORASYON FAALİYETLERİ	2.1 Sulak Alanların Restorasyonu
	2.2 Habitatların, Ekosistemlerin ve Türlerin Restorasyonu da Dahil Olmak Üzere Korunması
3 İMALAT FAALİYETLERİ	3.1 Yenilenebilir Enerji Teknolojilerinin İmalatı (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.2 Hidrojen İmalatı ve Kullanımına Yönelik Ekipmanların İmalatı (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.3 Taşımacılık için Düşük Karbon Teknolojilerinin İmalatı (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.4 Batarya İmalatı (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.5 Binalar için Enerji Verimliliği Ekipmanlarının İmalatı (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.6 Diğer Düşük Karbon Teknolojilerinin İmalatı (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.7 Çimento İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.8 Alüminyum İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.9 Demir ve Çelik İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.10 Hidrojen İmalatı
	3.11 Karbon Siyahı İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.12 Soda Külü İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.13 Klor İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.14 Organik Temel Kimyasalların İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.15 Susuz Amonyak İmalatı
	3.16 Nitrik Asit İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.17 Birincil Formdaki Plastiklerin İmalatı (Geçiş Faaliyeti)
	3.18 Su Tedarik Sistemlerinde Sızıntının Azaltılmasını ve Önlenmesini Sağlayan Sızıntı Kontrol Teknolojilerinin İmalatı, Kurulumu ve İlgili Hizmetler (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.19 Su Temini
	3.20 Kentsel Atıksu Arıtımı
	3.21 Sürdürülebilir Kentsel Drenaj Sistemleri
	3.22 Sel ve Kuraklık Risklerinin Önlenmesi ve Korunması İçin Doğa Temelli Çözümler
	3.23 Kaçakların Azaltılması İçin Bilgi Teknolojisi veya Operasyon Teknolojisi Altında Veri Odaklı Çözümlerin Sağlanması (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	3.24 Plastik Ambalaj Ürünleri İmalatı
	3.25 Elektrikli ve Elektronik Ekipman İmalatı
	3.26 Aktif Farmasötik Bileşenlerin veya Aktif Maddelerin İmalatı
	3.27 Tıbbi Ürünlerin İmalatı

4 ENERJİ FAALİYETLERİ

4.1 Güneş Fotovoltaik Teknolojisi Kullanılarak Elektrik Üretimi
4.2 Yoğunlaştırılmış Güneş Enerjisi (CSP) Teknolojisi Kullanılarak Elektrik Üretimi
4.3 Rüzgâr Enerjisinden Elektrik Üretimi
4.4 Deniz Enerjisi Teknolojilerinden Elektrik Üretimi
4.5 Hidroelektrik Enerjiden Elektrik Üretimi
4.6 Jeotermal Enerjiden Elektrik Üretimi
4.7 Yenilenebilir Fosil Olmayan Gaz ve Sıvı Yakıtlardan Elektrik Üretimi
4.8 Biyoenerjiden Elektrik Üretimi
4.9 Elektrik İletimi ve Dağıtımı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
4.10 Elektriğin Depolanması (Kolaylaştırıcı Aktivite)
4.11 Termal Enerjinin Depolanması (Kolaylaştırıcı Aktivite)
4.12 Hidrojen Depolama (Kolaylaştırıcı Aktivite)
4.13 Taşımacılıkta Kullanılmak Üzere Biyogaz ve Biyoyakıt İmalatı ve Biyosıvı İmalatı
4.14 Yenilenebilir ve Düşük Karbonlu Gazlar için İletim ve Dağıtım Ağları
4.15 Bölgesel Isıtma/Soğutma Dağıtımı
4.16 Elektrikli Isı Pompalarının Kurulumu ve İşletimi
4.17 Güneş Enerjisinden Isı/Soğutma ve Güç Kojenerasyonu
4.18 Jeotermal Enerjiden Isı/Soğutma ve Güç Kojenerasyonu
4.19 Fosil Olmayan Yenilenebilir Gaz ve Sıvı Yakıtlardan Isı/Soğutma ve Güç Kojenerasyonu
4.20 Biyoenerjiden Isı/Soğutma ve Güç Kojenerasyonu
4.21 Güneş Enerjisiyle Termal Isıtmadan Isı/Soğutma Üretimi
4.22 Jeotermal Enerjiden Isı/Soğutma Üretimi
4.23 Fosil Olmayan Yenilenebilir Gaz ve Sıvı Yakıtlardan Isı/Soğutma Üretimi
4.24 Biyoenerjiden Isı/Soğutma Üretimi
4.25 Atık Isı Kullanarak Isı/Soğutma Üretimi
4.26 Yakıt Döngüsünden Kaynaklanan Minimum Atıkla Nükleer Süreçlerden Enerji Üretmeye Yönelik İleri Teknolojilerin Ticaret Öncesi Aşamaları (Geçiş Faaliyeti)
4.27 Mevcut En İyi Teknolojiler Kullanılarak, Hidrojen İmalatı De Dâhil Olmak Üzere Elektrik Ve/Veya Isı Üretimi İçin Yeni Nükleer Enerji Santrallerinin İnşa Edilmesi Ve Güvenli Bir Şekilde İşletilmesi (Geçiş Faaliyeti)
4.28 Mevcut Tesislerde Nükleer Enerjiden Elektrik Üretimi (Geçiş Faaliyeti)
4.29 Fosil Gaz Yakıtlardan Elektrik Üretimi (Geçiş Faaliyeti)
4.30 Fosil Gaz Yakıtlardan Yüksek Verimli Isı/Soğutma ve Güç Kojenerasyonu
4.31 Verimli Bir Bölgesel Isıtma ve Soğutma Sisteminde Fosil Gaz Yakıtlardan Isı/Soğutma Üretimi (Geçiş Faaliyeti)

5 SU TEMİNİ, KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	5.1 Su Toplama, Arıtma ve Tedarik Sistemlerinin İnşası, Genişletilmesi ve İşletilmesi
	5.2 Su Toplama, Arıtma ve Tedarik Sistemlerinin Yenilenmesi
	5.3 Atık Su Toplama ve Arıtma Tesislerinin İnşası, Genişletilmesi ve İşletilmesi
	5.4 Atık Su Toplama ve Arıtmanın Yenilenmesi
	5.5 Tehlikesiz Atıkların Kaynağında Ayrıştırılmış Fraksiyonlar Halinde Toplanması ve Taşınması
	5.6 Arıtma Çamurunun Anaerobik Çürütülmesi
	5.7 Biyo-Atıkların Anaerobik Çürütülmesi
	5.8 Biyo-Atıkların Kompostlanması
	5.9 Tehlikeli Olmayan Atıklardan Malzeme Geri Kazanımı
	5.10 Çöp Gazı Yakalama ve Kullanma
	5.11 CO2'nin Taşınması (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	5.12 CO2'nin Yeraltında Kalıcı Jeolojik Depolanması
	5.13 Atık Sudan Fosfor Geri Kazanımı
	5.14 İnsan Tüketimi Dışındaki Amaçlar İçin Alternatif Su Kaynaklarının Üretimi
	5.15 Tehlikesiz ve Tehlikeli Atıkların Toplanması ve Taşınması
	5.16 Tehlikeli Atıkların Arıtılması
	5.17 Biyo-Atıkların Anaerobik Çürütme veya Kompostlama Yoluyla Geri Kazanımı
	5.18 Ömrünü Tamamlamış Ürünlerin Kirletilmemesi ve Sökülmesi
	5.19 Tehlikesiz Atıkların Ayrıştırılması ve Malzeme Geri Kazanımı
	5.20 Yasal Olarak Uygun Olmayan Düzenli Depolama Sahalarının ve Terk Edilmiş veya Yasadışı Atık Depolama Alanlarının İyileştirilmesi
	5.21 Kirlenmiş Sahaların ve Alanların İyileştirilmesi
6 ULAŞTIRMA FAALİYETLERİ	6.1 Şehirlerarası Demiryolu Yolcu Taşımacılığı (Geçiş Aktivitesi)
	6.2 Demiryolu Yük Taşımacılığı (Geçiş Aktivitesi)
	6.3 Şehir İçi ve Banliyö Taşımacılığı, Karayolu Yolcu Taşımacılığı (Geçiş Aktivitesi)
	6.4 Kişisel Mobilite Cihazlarının Kullanımı, Bisiklet Lojistiği
	6.5 Motosikletler, Binek Otomobiller ve Hafif Ticari Araçlarla Yapılan Taşımacılık (Geçiş Aktivitesi)
	6.6 Karayolu ile Yük Taşımacılığı Hizmetleri (Geçiş Aktivitesi)
	6.7 İç Sularda Yolcu Taşımacılığı (Geçiş Aktivitesi)
	6.8 İç Sularda Yük Taşımacılığı (Geçiş Aktivitesi)
	6.9 İç Sularda Yolcu ve Yük Taşımacılığı Yapan Araçların Güçlendirilmesi (Geçiş Aktivitesi)
	6.10 Deniz ve Kıyı Yük Taşımacılığı, Liman Operasyonları ve Yardımcı Faaliyetlerde Kullanılan Gemiler (Geçiş Aktivitesi)
	6.11 Deniz ve Kıyılarda Yolcu Taşımacılığı (Geçiş Aktivitesi)
	6.12 Deniz ve Kıyılarda Yük ve Yolcu Taşımacılığı Araçlarının Güçlendirilmesi (Geçiş Aktivitesi)

	6.13 Kişisel Hareketlilik için Altyapı, Bisiklet Lojistiği (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	6.14 Demiryolu Taşımacılığı Altyapısı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	6.15 Düşük Karbonlu Karayolu Taşımacılığı ve Toplu Taşımaya Olanak Sağlayan Altyapı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	6.16 Düşük Karbonlu Su Taşımacılığına Olanak Sağlayan Altyapı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	6.17 Düşük Karbonlu Havalimanı Altyapısı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
7 İNŞAAT VE EMLAK FAALİYETLERİ	7.1 Yeni Binaların İnşası
	7.2 Mevcut Binaların Yenilenmesi (Geçiş Aktivitesi)
	7.3 Enerji Verimliliği Ekipmanlarının Kurulumu, Bakımı ve Onarımı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	7.4 Binalarda ve Binalara Bağlı Park Yerlerinde) Elektrikli Araçlar İçin Şarj İstasyonlarının Kurulumu, Bakımı ve Onarımı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	7.5 Binaların Enerji Performansını Ölçmek, Düzenlemek ve Kontrol Etmek İçin Kullanılan Alet ve Cihazların Kurulumu, Bakımı ve Onarımı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	7.6 Yenilenebilir Enerji Teknolojilerinin Kurulumu, Bakımı ve Onarımı (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	7.7 Binaların Satın Alınması ve Mülkiyeti
	7.8 Binaların ve Diğer Yapıların Yıkımı ve Enkazı
	7.9 Yolların ve Otoyolların Bakımı
	7.10 İnşaat Mühendisliğinde Beton Kullanımı
8 BİLGİ VE İLETİŞİM FAALİYETLERİ	8.1 Veri İşleme, Barındırma ve İlgili Faaliyetler (Geçiş Aktivitesi)
	8.2 Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması İçin Veriye Dayalı Çözümler (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	8.3 Bilgisayar Programlama, Danışmanlık ve İlgili Faaliyetler
	8.4 Programlama ve Yayıncılık Faaliyetleri (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	8.5 BT/OT (Bilgi Teknolojisi/Operasyonel Teknoloji) Veri Odaklı Çözümlerin Sağlanması (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
9 MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	9.1 Pazar Araştırması, Geliştirme ve İnovasyona Yakın (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	9.2 CO2'nin Doğrudan Havadan Yakalanması İçin Araştırma, Geliştirme ve İnovasyon (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	9.3 Binaların Enerji Performansı İle İlgili Profesyonel Hizmetler (Kolaylaştırıcı Aktivite)
	9.4 İklim Değişikliğine Uyum Sağlamaya Yönelik Mühendislik Faaliyetleri ve İlgili Teknik Danışmanlık (Kolaylaştırıcı Aktivite)
10 TARIM FAALİYETLERİ	10.1 Bitkisel ve Hayvansal Üretim
11 TURİZM FAALİYETLERİ	11.1 Turizm, Gezi ve Turizm Konaklama Faaliyetleri
12 SANAT, EĞLENCE VE REKREASYON FAALİYETLERİ	12.1 Sinema Filmi, Video ve Televizyon Programı Yapımcılığı, Ses Kaydı ve Müzik Yayıncılığı Faaliyetleri (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	12.2 Yaratıcı, Sanat ve Eğlence Faaliyetleri

	12.3 Kütüphaneler, Arşivler, Müzeler ve Kültürel Faaliyetler (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
13 FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	13.1 Hayat Dışı Sigorta: İklimle İlgili Risklerin Sigortalanması (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
	13.2 Reasürans (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
14 EĞİTİM FAALİYETLERİ	14.1 Eğitim (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
15 İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	15.1 Yatılı Bakım Faaliyetleri
16 HİZMET FAALİYETLERİ	16.1 Onarım, Yenileme ve Yeniden Üretim
	16.2 Yedek Parça Satışı
	16.3 Ömrünü Tamamlamış Ürünlerin ve Ürün Bileşenlerinin Yeniden Kullanımı İçin Hazırlık
	16.4 İkinci El Malların Satışı
	16.5 Hizmet Olarak Ürün ve Diğer Döngüsel Kullanım ve Sonuç Odaklı Hizmet Modelleri
	16.6 Yeniden Kullanım İçin İkinci El Malların Ticaretine Yönelik Pazar Yeri (Kolaylaştırıcı Faaliyet)
17 KONAKLAMA FAALİYETLERİ	17.1 Oteller, Tatil, Kamp Alanları ve Benzeri Konaklama Yerleri